

Voorzitter: de heer mr. drs. G.A.A. Verkerk, burgemeester.

Aanwezig zijn: mevrouw Bel, de heren Bentvelsen en Van Beurden, mevrouw Böcker, de heer Bongers, mevrouw Bos, de heren Brehm en Damen, mevrouw Derksen, de heer Van Dis, mevrouw Gaal, mevrouw Van Geenen, mevrouw Gooijer, de heren Halsema en Hamelink, mevrouw Huijpen, mevrouw Huijsmans, de heer Van Koppen, mevrouw Lips, de heren Maanaoui, Mensink en Meuleman, mevrouw Norbruis, de heren Oskam, Özkaya, Smals, Stienstra, Stoelinga en Stoop, mevrouw Swart, de heren Van Vliet, De Vreede, Vreugdenhil en De Wit, mevrouw Van der Woude en de heren Van Woudenberg en Zonneveld.

Aanwezige wethouders: de heren Brandligt, Förster, Harpe, Hekker en De Prez.

Raadsgriffier: de heer R.G.R. Jeene.

XX. De VOORZITTER: Ik open de raadsvergadering. Hartelijk welkom, allemaal. We zijn nog aan het bekomen van het rapport van de adviesgroep-Deetman, Delft, Parel in de Randstad. Dat rapport zullen we behandelen en bespreken en we kunnen daar nog veel aan hebben. Wat dat betreft, is dit een belangrijke dag.

Eventuele hoofdelijke stemmingen beginnen vandaag bij ingeschreven lid nr. 25, de heer Özkaya.

Er zijn geen berichten van verhindering. Iedereen is er, een volle bak.

XX. Handelingen van de gemeenteraadsvergaderingen van 10 december + erratum, 17 december 2015 en 18 december 2015 + erratum.

De Handelingen worden ongewijzigd vastgesteld.

XX. Vaststelling van de wijze van afdoening van ingekomen stukken (week 50 van 2015 t/m week 2 van 2016).

INVOEGEN INGEKOMEN STUKKEN

Besloten wordt overeenkomstig de behandelvoorstellen.

De VOORZITTER: Ik kan medelen dat het werkbezoek van de raadsleden aan het Nieuwe Stads kantoor morgenmiddag om 16.30 uur zal plaatsvinden. Dan kunnen alle raadsleden daarmee kennismaken. Net voor de vergadering zijn toegangspasjes uitgereikt. De mensen die nog geen pasjes hebben kunnen ophalen, kunnen ze vanavond nog ophalen bij de griffie. Ik geef het woord aan wethouder Brandligt voor een mededeling over een juridische zaak.

Wethouder BRANDLIGT: Voorzitter. Ik vind het van belang om de raad alvast te informeren over het volgende. We hebben in deze raad eerder gesproken over uitspraken van de Centrale Raad van Beroep in het kader van fraudeboetes bij de bijstand. De Centrale Raad van Beroep heeft onlangs nieuwe uitspraken gedaan die nieuwe grenzen geven aan de boetes die opgelegd kunnen worden. We bestuderen

op dit moment wat daarvan de betekenis en gevolgen zijn. Zodra wij dat weten, zullen wij dat aan de raad melden. Het is echter van belang om dit alvast aan de raad te melden, gelet op de discussie die wij eerder in de raad hierover hebben gehad.

De VOORZITTER: Daar horen we dus nog meer van.

XX. Vaststellen hamerstukkenagenda.

INVOEGEN HAMERSTUKKEN

De VOORZITTER: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer BONGERS (SP): Voorzitter. Ik wil het hebben over het voorstel inzake het geheim verklaren van bijlage 6 van het beroemde feitenrelaas, in dit geval over de Spoorzone. Ik heb die bijlage gelezen. Het is voor mij volstrekt onduidelijk waarom die geheim zou moeten zijn. Ik ga daar niet een heel groot punt van maken, maar mijn fractie is daar dus tegen.

De heer VAN DIS (CDA): Voorzitter. Ik heb twee stemverklaringen. De eerste gaat over het voorstel inzake uitbreiding van het parkeergebied E. We stellen nu vast dat het daar vergunningparkeren wordt. Dat is de wens van de bewoners, maar daar wordt bij gezegd dat we daar over een halfjaar waarschijnlijk mixparkeren gaan invoeren, wat tegen de wens van de bewoners is. Dat vinden we een rare gang van zaken, maar we stemmen nu wel in met het instellen van vergunningparkeren.

De andere stemverklaring gaat over het extra bedrag voor de Sebastiaansbrug. Daarover hebben we in de commissie een boeiende discussie gevoerd. Het CDA is van mening dat er nog veel onduidelijk is. Zo zijn het ontwerp en heel veel risico's nog onbekend. Bovendien is het mogelijk dat Delft nog steeds meer moet bijdragen dan nu bekend is. De wethouder heeft echter gezegd dat er nog een moment komt waarop de raad zijn zegje mag doen via een wensen- en bedenkingenprocedure. Omdat de wethouder ook heeft gezegd dat het echt niet goedkoper kan dan nu wordt voorgesteld, stemmen wij nu wel in met het raadsvoorstel.

De heer DE WIT (Onafhankelijk Delft): Voorzitter. Wij stemmen tegen het voorstel inzake de Sebastiaansbrug, dat Delft in principe 10 miljoen euro gaat kosten. Het is een slechte financiële verdeling. Onafhankelijk Delft is voor een gelijkvloerse brug. De hoge brug die er nu komt, is eigenlijk een historische blunder van 50 jaar geleden. Die blunder gaan we opnieuw maken. Toen dacht men dat de auto's allemaal via snelwegen de stad in moesten omdat mensen in de stad boodschappen gingen doen. Die visie is totaal achterhaald, net zo achterhaald als deze Sebastiaansbrug, een brede brug die nergens heen gaat en die ook slecht is voor Delft. Het is een heel slecht financieel voorstel voor Delft. Als de Metropool zo groot is als zij zelf denkt, had de Metropool dit allemaal moeten betalen en niet Delft. Het is niet ons project. Het is een project van Haaglanden en nu van de Metropool. Het is totaal weggegooid geld. Het is een slechte brug. De bewoners in de omgeving zijn ertegen. Het is in wezen het slechtste voorstel dat ik ooit heb gezien. Wij vechten al vijftien jaar tegen deze brug. Uiteindelijk betalen we ...

De VOORZITTER: Wilt u het kort en bondig houden?

De heer DE WIT (Onafhankelijk Delft): Eigenlijk betalen we voor een Mercedes en krijgen we daar een Opel Astra voor terug. Vandaar dat we tegenstemmen.

Ik heb ook een stemverklaring over het voorstel inzake bekrachtiging van de geheimhouding over het feitenrelaas Spoorzone. Dat soort zaken maakt mensen juist nieuwsgierig. Als iets geheim wordt verklaard, denken ze: dat zal wel niet deugen en er wordt weer iets in de doofpot gedaan. Wij zijn tegen doofpotstukken. Daarom stemmen we ook tegen dat voorstel.

De heer SMALS (VVD): Voorzitter. Met betrekking tot de Sebastiaansbrug zijn wij blij dat het er nu eindelijk naar uitziet dat het gaat lukken. Daar zijn we ongelooflijk gelukkig mee. Ik was enigszins teleurgesteld over het feit dat we hierover geen debatje kunnen voeren, omdat ik in dat debat dan zou hebben aangestipt dat het geheugenverlies van de CDA-fractie mij hogelijk heeft verbaasd.

De VOORZITTER: Maar u stemt voor.

De voorstellen worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

XX. Vaststellen bespreekagenda.

De VOORZITTER: Er is één agendapunt. We dachten twee uur spreektijd uit te trekken. Dat is 8 minuten per fractie en 32 minuten voor het college. Dat is aan de ruime kant. Misschien is dat niet helemaal nodig, maar we gaan dat zien. Ik constateer dat de raad daarmee instemt.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

XX. Voorstel van het college aan de gemeenteraad inzake Gemeenschappelijke Regeling Beheer Grondwateronttrekking Delft Noord.
(Stuk GR15-851 - 2673292)

De VOORZITTER: Hier is in de commissie al uitgebreid over gesproken, maar niet in tweede termijn. Die doen we min of meer hier. Daarna moeten we maar bekijken of er nog een termijn nodig is. We kunnen er wat uitgebreider over spreken dan gebruikelijk is.

Met betrekking tot de orde teken ik aan dat wegens persoonlijke en bestuurlijke betrekkingen en werknemersbetrekkingen de heer Stienstra en de heer Van Woudenberg zich zullen onthouden van de stemmingen. Zij mogen wel in de raadzaal blijven zitten.

De heer VREUGDENHIL (ChristenUnie): Voorzitter. In de commissievergadering heeft de ChristenUnie vragen gesteld over de hoogte van de uittreedvergoeding en over de onderbouwing daarvan. We hebben ook aandacht gevraagd voor de risico's. Daar wil ik nader op ingaan. Over de uittreedvergoeding heeft de wethouder toegelicht dat het resultaat van een juridische procedure onzeker is en dat in dat licht het nog te ontvangen bedrag van 7,6 miljoen een redelijk bedrag te noemen is. Hij

gaf daar zelfs nog een inschatting bij van hoe een rechter hypothetisch hierover zou kunnen besluiten. Dat bedrag kwam lager uit dan 7,6 miljoen euro. Op dit punt kunnen we de wethouder volgen. We snappen ook dat een juridische procedure gepaard zal gaan met de nodige kosten en vooral ook met veel ambtelijke capaciteit.

Ik had het zojuist alleen over de uittreedvergoeding en nog niet over de risico's. Daar wil ik het nu over hebben. In de commissie zijn de risico's nog veel te veel onderbelicht gebleven. De wethouder van Financiën gaf aan dat voor de risico's een bedrag is gereserveerd van 3 miljoen euro, maar om in te kunnen stemmen met het raadsvoorstel is het voor de ChristenUnie van belang om te weten of dit bedrag van 3 miljoen euro voldoende is. Dat weten we natuurlijk nooit zeker; dat gaf de wethouder van Financiën in de commissie ook aan. We hebben op dit punt echter nog onvoldoende antwoord gekregen, want voor een goede beoordeling is het voor ons van belang om te weten wat de kans is dat de risico's groter zijn. Heeft het college een risicoanalyse uitgevoerd en, zo ja, welk bedrag kwam daaruit? In de commissie gaf de wethouder aan dat hij nog nader met de raad in gesprek wil gaan over het project en de risico's, maar wat ons betreft moeten we dat inzicht nu hebben, omdat we nu stemmen over dit voorstel. Hoe weten we anders of de deal goed genoeg is? Voor ons is dit een belangrijk punt, want we staan aan het begin ...

De VOORZITTER: Een momentje; de heer Halsema wil interrumperen.

De heer HALSEMA (D66): Ik snap de zorg van de heer Vreugdenhil. Die deel ik ook wel, maar als die 3 miljoen euro vanavond 2 miljoen euro of 5 miljoen euro wordt of 3 miljoen euro blijft, welk verschil maakt dat dan voor het beëindigen van de GR?

De heer VREUGDENHIL (ChristenUnie): Dank voor die vraag. Ik kom daar uitgebreid op terug, maar dit heeft wel een gevolg, want de hoogte van de uittreedvergoeding komt dan in een ander daglicht te staan. Als de risico's bij wijze van spreken 5 miljoen euro tot 10 miljoen euro bedragen, heeft het hoogheemraadschap die risico's wel heel gemakkelijk afgekocht met een uittreedvergoeding van 7,6 miljoen euro.

Ik zei al dat dit voor ons een heel belangrijk punt is. We staan als gemeente immers aan het begin van iets wat volstrekt nieuw is voor de gemeente, namelijk het afbouwen van de grondwateronttrekking. Een groot deel van de risico's kennen we misschien niet eens. In ieder geval zijn er risico's vanwege de kans op verzakkingen van tuinen en huizen en de zorgplicht op dat punt van de gemeente, want stel dat er iets gebeurt en dat er een huis of een tuin verzakt ... Even los van het feit dat dit natuurlijk heel vervelend zou zijn voor de betrokkenen: hoe aannemelijk is het dat de gemeente dan moet opdraaien voor de kosten? Als er iets gebeurt en als de gemeente aansprakelijk kan worden gesteld, moet de gemeente immers betalen, want alle risico's worden met deze overeenkomst bij de gemeente Delft neergelegd.

Er is nog een ander punt ten aanzien van de risico's: tegelijkertijd zal het hoogheemraadschap nog verantwoordelijk zijn voor het bedienen van de pompen, maar als het misgaat, is het hoogheemraadschap niet verantwoordelijk. Terwijl het hoogheemraadschap dus nog een heel belangrijke rol heeft in het voorkomen dat risico's zich voordoen, liggen de consequenties van die risico's bij de gemeente en niet bij het hoogheemraadschap. Ook op dit punt willen wij graag een reactie. Vooruitlopend op het antwoord van het college en vanwege wat ik zojuist heb

gezegd, is er mogelijk nog een meerwaarde in het juridiseren. Ik zal straks aangeven waarom. Ter introductie: in de commissie gaf de wethouder aan dat, als een juridische procedure gevolgd zou moeten worden, de inzet van Delft een fiftyfifty-verdeling tussen de gemeente en het hoogheemraadschap zou zijn. De inzet van het hoogheemraadschap zou nul zijn, want het hoogheemraadschap vindt dat zij hier helemaal geen belang hierin heeft. De wethouder gaf aan dat geen van beide het zal worden en dat de rechter waarschijnlijk ergens in het midden zal oordelen. Als dat de uitkomst wordt van het juridische proces, dus ergens in het midden, zien wij in ieder geval een paar voordelen. Het hoogheemraadschap draagt dan immers ook bij aan de risico's, voor zover die boven 3 miljoen euro uitstijgen, en behoudt een financieel belang bij het goed doen van de grondwateronttrekking en bij het samen met de gemeente monitoren van de voortgang van het afbouwen van de grondwateronttrekking. Wellicht heeft het samen met het hoogheemraadschap optrekken nog meer voordelen. Een van die voordelen zou kunnen zijn dat je in ieder geval meer duidelijkheid hebt over hoe het traject er na 2028 uit zou kunnen zien.

De heer BONGERS (SP): Voorzitter. Mijn fractie dient een amendement in op het raadsvoorstel. Dat amendement komt erop neer dat de gemeente Delft met terugwerkende kracht per 30 december 2015 uit de gemeenschappelijke regeling stapt. Bij het amendement wordt een motivering gegeven. Ik ga die motivering niet oplezen. Ik zal de motivering op een andere manier vertellen, namelijk door het voorstel te vergelijken met de recent door ons besproken nota Rolneming van het college en met het nog recenter besproken Onderzoek Grote Projecten. Wat de nota Rolneming betreft: DSM heeft ongeveer 100 jaar lang grondwater opgepompt voor zijn procesindustrie, ongetwijfeld omdat dat goedkoper was dan het gebruiken van drinkwater. DSM heeft daar dus financieel voordeel van gehad en heeft aangegeven dat het dit om moverende redenen wil beëindigen. Dat mag; de rechter heeft gezegd dat DSM dat mag doen. De interpretatie van mijn fractie is echter nog altijd dat DSM er op basis van het Nederlandse privaatrecht voor moet zorgen dat dit geen nadelige gevolgen heeft voor anderen.

De heer HALSEMA (D66): Een punt van orde: ik kan de heer Bongers niet zo goed verstaan, omdat er helemaal ter rechterzijde gepraat wordt. Zou dat even opgeschort kunnen worden, zodat ik de heer Bongers kan verstaan?

De VOORZITTER: Kan het wat rustiger aan de "bovenkant" van de tafel? Dank u wel.

De heer STOELINGA (Onafhankelijk Delft): Hij wordt een beetje doof, een beetje oud.

De VOORZITTER: Ja, ja, maar met elkaar praten doen we apart.

De heer BONGERS (SP): Ik was bij mijn beschouwing over DSM. Ook als DSM van de rechter de grondwateronttrekking mag beëindigen, moet DSM privaatrechtelijk nog steeds voorkomen dat er schade optreedt voor andere belanghebbenden. Als DSM dat niet voldoende doet en als er daadwerkelijk schade optreedt, is de uitleg door mijn fractie van het privaatrecht zo dat DSM daarvoor aansprakelijk kan worden gesteld en dat de rechter die schadeclaims in veel gevallen zal toewijzen. De

gemeente Delft heeft daarin in ieder geval geen rol en geen positie. De gemeente Delft is niet verantwoordelijk voor de schade die DSM veroorzaakt.

Ten tweede heeft de provincie Zuid-Holland DSM ooit een vergunning gegeven om het grondwater te onttrekken. Daarbij heeft de provincie verzuimd om voorwaarden op te nemen die zouden gelden als DSM het onttrekken van het grondwater zou beëindigen. Dat is een omissie van de provincie. Mogelijk betekent dit in het privaatrecht dat ook de provincie verantwoordelijk is voor mogelijke schade in de toekomst, maar de gemeente Delft is dat ook in dit opzicht niet.

Ten derde: we hebben in Nederland een Waterwet en andere wetten die soms misschien een beetje onduidelijk zijn, maar voor mijn fractie is volstrekt helder dat het hebben van droge voeten een taak is van het Hoogheemraadschap van Delfland en niet van de gemeente Delft. Het hoogheemraadschap heft daar immers belastingen voor en de gemeente Delft niet.

Dit is dus in alle opzichten een onderwerp waarbij de gemeente Delft eigenlijk niet betrokken is en waarvoor zij niet verantwoordelijk is, geen zorgplicht heeft enzovoort. Toch heeft DSM zich eigenlijk teruggetrokken. Daardoor zou het de dans kunnen ontspringen. De provincie Zuid-Holland had zich al uit de gemeenschappelijke regeling teruggetrokken. Het hoogheemraadschap gaat dat nu per 1 januari doen.

De heer HALSEMA (D66): De heer Bongers geeft een juridische analyse. Qua taakopvatting ben ik het eigenlijk wel een beetje met hem eens dat het gek is dat een waterschap zich minder bezig gaat houden met water, maar is de door hem geschetste juridische positie de positie van DSM die de SP-fractie graag zou willen of heeft de SP-fractie juridisch laten checken dat het echt zo is?

De heer BONGERS (SP): Het is een vrij algemeen beginsel van het privaatrecht in Nederland. Je weet nooit precies welke uitspraken een rechter gaat doen, maar meestal hanteert de rechter de volgende redenering: de veroorzaker van schade betaalt die schade, dus niet de gemeente Delft, waar het toevallig plaatsvindt. Zo zit het naar de mening van mijn fractie in elkaar.

De heer HALSEMA (D66): Dat is dus de logica van de SP. Het is interessant om straks te horen wat de wethouder daarvan vindt.

De heer BONGERS (SP): Nee, dat is niet de logica van de SP. Dat is volgens mij de logica van het Burgerlijk Wetboek, dat voor een groter deel door niet-socialisten in elkaar is gezet dan door socialisten. Wij willen dus ook weleens gebruikmaken van dat soort rechten.

Ik zei dat de provincie zich al heeft teruggetrokken uit deze gemeenschappelijke regeling. Tot onze verbijstering wil ook het hoogheemraadschap, dat op dit punt zeker een verantwoordelijkheid heeft, zich daaruit terugtrekken. Dan blijft degene over die er niets mee te maken heeft en die er geen enkele verantwoordelijkheid of zorgplicht voor heeft, namelijk de gemeente Delft. Daar moeten we volgens mijn fractie niet in trappen. Alleen al om die reden zou je uit de gemeenschappelijke regeling moeten treden, en dan net eerder dan het hoogheemraadschap. Dan ligt de

verantwoordelijkheid bij DSM, de provincie en het hoogheemraadschap. Dan mogen zij hun verantwoordelijkheid nemen en datgene doen wat nodig is.

De heer HALSEMA (D66): Ik moet eerlijk zeggen dat het inventief is om een brief te sturen met "ha, wij treden lekker één dag eerder uit", maar er is natuurlijk een kans dat bijvoorbeeld een collega van u in de raad van het hoogheemraadschap - ik weet niet hoe dat heet; "hoogheemraad" hoor ik net - dan denkt "zo ken ik er nog wel één; wij sturen een brief waarin staat dat wij nog weer één dag eerder uittreden", et cetera. Hoe realistisch is dat?

De heer BONGERS (SP): Dat is heel realistisch, want we treden gewoon uit als u het amendement volgt. De stellingname van de gemeente Delft is dan dat zij hiervoor niet verantwoordelijk is, dat zij dit niet heeft veroorzaakt, dat zij op dit punt geen zorgtaak heeft en dat zij hier verder niet meer aan meedoet. Er is een heel goede tweede reden om dit te doen: de kosten, waarvan ik vroeger dacht dat het om een zeer beperkt bedrag ging, zijn inmiddels heel hoog, namelijk 18 miljoen euro. Daar wordt weliswaar ook door het hoogheemraadschap iets van betaald, maar Delft draait op voor een aardig bedrag. Ik zet dat even naast het Onderzoek Grote Projecten. Wat waren nou een paar lessen daaruit?

De VOORZITTER: Ook de heer Van Beurden wil zich in het debat mengen.

De heer VAN BEURDEN (STIP): Ik hoor de heer Bongers heel vaak zeggen dat de gemeente geen zorgplicht heeft. Ik heb dat nagezocht. In artikel 3.6 van de Waterwet staat dat de gemeente wel een zorgplicht heeft voor het gemeentelijke gebied en dat zij alles of zo veel mogelijk moet doen om schade te voorkomen. Hoe staat de heer Bongers daarin?

De heer BONGERS (SP): Nee, de gemeente Delft is niet verantwoordelijk voor de schade die veroorzaakt wordt door handelingen van DSM, door omissies van de provincie Zuid-Holland als vergunningverlener en door het niet uitoefenen van de taken van het hoogheemraadschap, dat ervoor weigert te zorgen dat wij hier gewoon droge voeten houden. De gemeente heeft natuurlijk wel taken, maar in dit kader niet.

De heer VAN BEURDEN (STIP): U hebt mijn vraag nog niet beantwoord. In artikel 3.6 staat dat de gemeente die zorgplicht wel heeft. Klopt artikel 3.6 dan niet of moet de gemeente dit bij het hoogheemraadschap uitbesteden? Hoe werkt dat?

De heer BONGERS (SP): U bent mijn spreektijd een beetje aan het opsouperen, maar als datgene wat u zegt, waar is, waarom hebben we dan hoogheemraadschappen in Nederland? Zij hebben dan immers kennelijk geen taak en zij heffen daar ook nog belasting voor. Het lijkt wel een socialistische truc: geen taak uitoefenen en er wel geld voor vragen!

Ik rond af. Het kost Delft dus veel geld, wat mij betreft ten onrechte. In het Onderzoek Grote Projecten is aangegeven: voordat je aan een project begint, moet je bekijken wat het kost; wees daar zeker van en weet ook zeker dat je dat kunt betalen. Delft kan dat inmiddels helemaal niet meer betalen en hoeft dat ook niet te betalen; waarom zou je dat dus doen? De tweede reden is dat in alle stukken die het college ons heeft toegestuurd, wordt aangegeven dat de gemeente Delft op een bepaald

moment alle risico's heeft, maar dat die risico's helemaal niet worden beschreven, beoordeeld en gecalculeerd; de heer Vreugdenhil wees daar al op. Het kan dus nog veel erger worden dan de nu genoemde bedragen van 9 miljoen euro en 13 miljoen euro. Het kan behoorlijk misgaan. Dan zitten we weer met zo'n groot project dat uit de hand loopt. Dat wil mijn fractie voorkomen door uit de GR te stappen.

De VOORZITTER: Door de fractie van de SP wordt het volgende amendement (A) ingediend:

"De gemeenteraad van Delft, in vergadering bijeen op 28 januari 2016,

wijzigt het besluit behorend bij het raadsvoorstel Gemeenschappelijke Regeling Beheer Grondwateronttrekking Delft Noord als volgt:

'Toe te stemmen in de opheffing respectievelijk de ontbinding van de GR met terugwerkende kracht per 1 januari 2016'

wijzigen in:

'Toestemmen in de uittreding van de gemeente Delft uit de GR met terugwerkende kracht per 30 december 2015'.

Toelichting:

Met dit amendement wordt beoogd dat de gemeente Delft met terugwerkende kracht per 30 december 2015 uit de GR treedt. Dit is vóór de voorgestelde opheffing respectievelijk de ontbinding van de GR met terugwerkende kracht per 1 januari 2016, zodat DSM, provincie en hoogheemraadschap gedwongen worden hun verantwoordelijkheden te nemen.

De gemeenteraad heeft jarenlang gedacht dat de GR Grondwateronttrekking om een formaliteit ging en over relatief weinig geld. Het tegendeel blijkt nu het geval te zijn. DSM heeft ongeveer 100 jaar lang grondwater opgepompt voor zijn procesindustrie, omdat het veel goedkoper was dan het gebruik van drinkwater. DSM heeft aangegeven te willen stoppen met het oppompen van grondwater. De rechter heeft geconcludeerd dat DSM op zich het recht heeft om dit te doen. De provincie Zuid-Holland heeft indertijd DSM een vergunning verleend om grondwater op te pompen, maar heeft verzuimd daarbij bepalingen op te nemen over de beëindiging van het gebruik van grondwater. Het beëindigen van het oppompen van grondwater gaat mogelijk gepaard met schade aan gebouwen en andere bezittingen in Delft-Noord. Mogelijk is een gefaseerde langzame afbouw van de grondwaterwinning over bijvoorbeeld 10 jaar een mogelijkheid om de schade te voorkomen.

De gemeenteraad gaat ervan uit dat:

- DSM verantwoordelijk is voor het voorkomen van schade aan gebouwen, en eventueel voor het vergoeden van geleden schade. De veroorzaker betaalt.
- Mogelijk de provincie Zuid-Holland (deels) aansprakelijk is, in verband met de omissie in de vergunning.
- Het Hoogheemraadschap van Delfland verantwoordelijk is voor het houden van 'droge voeten'. Immers daar heft het belastingen voor.
- De gemeente Delft geen verantwoordelijkheid heeft in dit dossier.

Nu wil het feit dat DSM geen rol speelt in de GR, de provincie er al uitgetreden is, en het hoogheemraadschap dat per 1 januari 2016 wil doen. Dan zou de gemeente

Delft, die hier geen verantwoordelijkheden heeft, als enige lid van de GR overblijven. Het gaat daarbij om veel geld (ongeveer 18 miljoen euro, waar Delft een aanzienlijk deel van zou moeten betalen). En daarbij telt ook zwaar dat de risico's door het college niet in beeld zijn gebracht.

Dit alles is onwenselijk, vandaar het besluit om met terugwerkende kracht per 30 december 2015 uit de GR te stappen. Voordeel daarvan is ook dat daarmee DSM, provincie en hoogheemraadschap gedwongen worden hun verantwoordelijkheden te nemen."

De heer HALSEMA (D66): Voorzitter. De heer Bongers heeft het Delftse hart op de juiste plek. Dat is duidelijk, maar het uit een GR stappen door achteraf een briefje te sturen met "wij waren lekker eerder", is best lastig. Bovendien staat in de GR dat er een opzegtermijn van een jaar is. Zoals de heer Van Beurden al aangaf, is er ook een nationale Waterwet, die de gemeente de zorgplicht voor het grondwater geeft. Ik ben het er helemaal mee eens dat het een rare beweging van het hoogheemraadschap is om een deel van de waterverantwoordelijkheid niet te willen omarmen. Overigens zijn er naast grondwater natuurlijk ook oppervlaktewater en dat soort dingen. Er blijft dus zeker nog werk over voor het hoogheemraadschap.

In de commissie was ik bezorgd, onder andere over de vraag of het hoogheemraadschap straks op basis van deze overeenkomst zelf een schadeclaim kan uitkeren en de factuur naar de gemeente Delft kan sturen. De wethouder heeft in de commissie aangegeven dat Delfland alleen tot het uitbetalen van een schadevergoeding kan overgaan als daar het goedkeurende stempel van de gemeente op staat. Dat is mooi.

Dan die 7,6 miljoen euro; ik laat het aan de professionele inschatting van de wethouder over om te beoordelen of dat bedrag precies goed is. Ik heb wel wat onderzoek gedaan en ik refereer daarmee ook even aan de terechte vraag van de heer Vreugdenhil hoe het zit met het aansprakelijkheidsrisico. De voormalige GR had een aansprakelijkheidsverzekering afgesloten. Voor een jaarpremie van € 40.000 is de aansprakelijkheid te verzekeren tot 20 miljoen euro per verzekeringsjaar. Misschien kunnen ook wij zoiets doen; dat laat ik verder aan de wethouder.

Wat is er nog meer overgebleven uit de commissie? Natuurlijk de inbreng van de inspreker. Ik denk dat het volledig mogelijk moet zijn voor de bewoners om nu direct in gesprek te gaan met de gemeente. De inmiddels gestuurde brief stemt mij hoopvol over de toekomstige communicatie.

Het amendement van de SP is inventief en sympathiek, maar helaas niet haalbaar. Daar zullen wij dus niet voor stemmen.

De heer DE WIT (Onafhankelijk Delft): Wij zijn blij dat u er vanavond bent, burgemeester Verkerk, want u bent commissaris van de grafkelder van de Nieuwe Kerk.

De VOORZITTER: Zullen we bij de zaak blijven?

De heer DE WIT (Onafhankelijk Delft): Jazeker. Ik heb net van de heer Van Beurden gehoord dat de gemeente een zorgplicht heeft. In het stuk over de

grondwateronttrekking staat in principe dat we in 2028 stoppen met de grondwateronttrekking. U raadt het al: dat grondwater gaat dan misschien weer stijgen. Daardoor of bij grote regenval of niet werkende sluizen kan de koninklijke grafkelder onder water lopen. Dat risico moeten we natuurlijk te allen tijde vermijden. Ik heb gehoord dat u daar een zorgplicht voor hebt. En dit is al eerder gebeurd, namelijk in 1945. Toen is de grafkelder ondergelopen door het uitvallen van de gemalen. Ik heb in de commissievergadering al gezegd dat ik in het stuk een advies of in ieder geval iets mis van de koning der Nederlanden, Willem-Alexander. Dat zit er niet bij. Als het grondwaterpeil in Delft gaat stijgen, wordt de grond slapper. Dat kan ook gevolgen hebben voor de Oude Kerk.

De VOORZITTER: Ik wil bij interruptie zeggen dat dit geldt voor alle gebouwen en eigendommen in de gehele gemeente.

De heer DE WIT (Onafhankelijk Delft): Ja, maar dit zijn zulke belangrijke monumenten. In het stuk wordt daar heel makkelijk over gedaan in de zin van: zoek het maar uit; we stoppen ermee; het kost zoveel; klaar. Wij missen dus een gedegen archeologisch en koninklijk decreet in de zin van: dit kunnen we zo doen. Of misschien moet het hoogheemraadschap toch blijven doorpompen; daarin geef ik de heer Bongers gelijk. Ik kan dat niet beoordelen, maar dit is in ieder geval belangrijk. Ik weet ook niet wat de fundering van de kerken is; dat ga ik niet uitzoeken. Dat staat niet in het stuk. De kerken zijn in ieder geval niet gefundeerd op koeienhuiden. Op dit moment ontbreekt er te veel om hiermee in te stemmen. De vraag is dus wat u daarvan vindt. Hebt u daarover nagedacht? Bent u hiervan op de hoogte en hebt u hier een visie op? Men is immers bezig met het renoveren van de grafkelders. Misschien zijn ze wel waterdicht gemaakt. Ik weet het allemaal niet.

De VOORZITTER: Ik kan het antwoord heel snel geven. Er is daar al sinds de middeleeuwen een grafkeldersituatie, zelfs voordat DSM ging pompen en ook daarna.

De heer MEULEMAN (Stadsbelangen): Voorzitter. In de commissie heeft de wethouder geprobeerd om een duidelijke uitleg te geven over de situatie die is ontstaan. Onze fractie begrijpt die uitleg wel, maar is nog niet overtuigd. Er blijven immers een paar rake zaken hangen. De wethouder heeft aangegeven dat de provincie in het verleden een vergunning heeft afgegeven. Kennelijk is het belang groter dan alleen het belang van Delft, want waarom geeft de provincie anders een vergunning af? Als we dan gaan praten over risico's waarvoor Delft nu volledig verantwoordelijk is, zou onze vraag zijn: betekent dit dat Delft, als er problemen ontstaan in de steden of dorpen om Delft heen, ook daarvoor verantwoordelijk is?

Mevrouw SWART (PvdA): Vorige week is dit onderwerp behandeld in de commissievergadering. Volgens mij heeft de wethouder toen uitgelegd dat er al een rechtszaak is geweest over de vergunning die is afgegeven door de provincie Zuid-Holland. Volgens mij haakte een andere fractie daar al op in, maar we gaan toch niet de in de commissievergadering gevoerde discussie opnieuw doen, terwijl er al antwoord is gegeven op die vraag?

De heer MEULEMAN (Stadsbelangen): Dat doe ik helemaal niet, want we hebben in de commissievergadering niet gesproken over problemen die zouden ontstaan in de

omgeving van Delft. Ik wijs hier nog een keer op. Bovendien maakt niet de PvdA-fractie maar onze fractie uit wat zij hier vanavond aan de orde wil stellen; laat dat helder zijn. De risico's waarover het college spreekt, zijn gebaseerd op aannames. We hebben geen idee waarover we het hebben, zoals enkele fracties al hebben aangegeven. Wat kunnen we verwachten? Hebben we, nog los van de vraag of Delft voor alles verantwoordelijk zijn, echt voldoende financiën om dat te doen? De weg van juridisering is al aan de orde geweest. Afgelopen dinsdag hebben we daarover gesproken. De conclusie is dat Delft in de afgelopen jaren steeds niet de weg van juridisering heeft gekozen en achteraf toch altijd het haasje bleef.

De heer HALSEMA (D66): Tijdens de commissievergadering kwam een voorbeeld aan de orde over het beheer van groen. Op dat terrein hadden we een GR en hebben we een rechtszaak aangespannen. Ondanks juridische adviezen, die op gunstige bedragen wezen, bleek het niet daarop uit te komen. Volgens mij hebben we dit dus weleens geprobeerd, met matig succes.

De heer MEULEMAN (Stadsbelangen): Er zijn altijd uitzonderingen waarin het misschien wel lukt. Er zijn ook voorbeelden waarin Delft vooral voor het "schouder aan schouder"-principe koos en waarin dat niet altijd gunstig heeft uitgepakt voor onze stad. Ook omdat wordt gesteld dat de Waterwet niet eenduidig is, zou het goed zijn als een rechter daar eens een uitspraak over doet, zodat we een duidelijke uitspraak hebben over hoe de Waterwet gelezen moet worden. Dat zou ook een voordeel voor Delft kunnen zijn. Wij vinden het echter ook van belang dat nu niet inzichtelijk is welke risico's Delft nu loopt en of alle financiën die daarvoor gereserveerd zijn, voldoende zijn. Dat weten we gewoon niet. Dat maakt het lastig. Ik vind ook dat het waterschap wel heel gemakkelijk roept dat het eruit stapt. Ik deel grotendeels het betoog van de heer Bongers, ook al moet ik zeggen - dat ben ik met de STIP-fractie eens - dat de gemeente Delft natuurlijk altijd een zorgplicht heeft ten opzichte van haar eigen inwoners en dat het niet zo kan zijn dat we, als er in onze stad problemen zijn, tegen onze inwoners zeggen: bekijk het maar en ga maar ergens anders heen. Wij zijn er dus nog niet van overtuigd dat wij dit voorstel van het college moeten steunen.

In de commissievergadering - dat herhaal ik wel, mevrouw Swart - heb ik aandacht gevraagd voor de brief van de bewoners, die daarin uiting hebben gegeven aan hun wens om in de toekomst betrokken te zijn bij hoe het verder gaat. Ik wil er nogmaals bij de wethouder op aandringen dat hij die betrokkenheid daadwerkelijk gestalte geeft.

De heer VAN KOPPEN (Fractie Van Koppen): Voorzitter. Er is uitgebreid gediscussieerd over verplichtingen van de verschillende gremia. Het hoogheemraadschap heeft bij de verkiezingen altijd als slogan: "Droge voeten". Zeker in Delft is dat een probleem. Ook bij juridisering ten aanzien van allerlei in- en uittrekders uit de gemeenschappelijke regeling - of je doet het nog in je eentje - blijven die droge voeten natuurlijk heel belangrijk. Het is wel leuk dat er wordt gezegd dat de bewoners worden betrokken bij het overleg, maar dat wil nog niet zeggen dat er een oplossing komt die zorgt voor droge voeten. Als het grondwater stijgt, kun je honderd keer overleg hebben, maar als het grondwater blijft stijgen, zitten de bewoners of de bewoners van het deel van Delft waar het water zorgt voor natte voeten, toch met de

gebakken peren. Ik vind dat de gemeente in ieder geval een zorgplicht heeft in die zin dat zij zo veel mogelijk water moet wegpompen.

De motie die ik indien, heeft niet direct daarmee te maken. Ik wil de motie later nog wel toelichten, maar volgens mij is zij duidelijk genoeg. Allerlei juridische kwesties vind ik ontzettend tricky: wie heeft nu waarvoor de verantwoordelijkheid en in welke mate? Op een gegeven moment zul je dan volgens mij bij de rechter moeten uitkomen. Die moet maar bepalen voor hoeveel procent de gemeente of het hoogheemraadschap, dat de uitvoering van bepaalde taken achterwege laat, aansprakelijk is. Dat kunnen wij vanavond niet bepalen, maar wellicht is wel een procedure af te spreken waarmee er in ieder geval over die percentages van schade duidelijke uitspraken komen. Als u de motie wilt horen, wil ik dat ook nog wel doen. Misschien kan dat straks aan het einde.

De VOORZITTER: Door de Fractie Van Koppen wordt de volgende motie (M1) ingediend:

"De gemeenteraad van Delft, in vergadering bijeen op donderdag 28 januari 2016, constaterende dat:

- door de gemeente 1.200 m³ grondwater per uur wordt opgepompt en 'naar de zee wordt gedragen';
- er weliswaar reductie in de komende jaren wordt overwogen, maar dat nu niet zeker is in welke mate dit verantwoord kan worden uitgevoerd;
- Dunea in Meijendel voor de watervoorziening van onze regio per jaar meer dan 70.000.000 m³ water uit de Maas naar de duinen pompt;

overwegende dat:

- water een belangrijke bijdrage levert aan het welbevinden van mensen;
- waterverspilling zo veel mogelijk moet worden tegengegaan;
- wateroverlast en watertekort in de toekomst steeds meer een probleem lijken te gaan worden;

draagt het college op, te onderzoeken of het naar de zee vervoerde water op een economisch verantwoorde wijze ook naar de duinen vervoerd kan worden, waardoor kostbaar grondwater gebruikt kan worden in de Randstad voor de reguliere watervoorziening en daarbij innovatieve methoden van mogelijk noodzakelijke ontzilting te betrekken,

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer VAN DIS (CDA): Voorzitter. Over de rol van het hoogheemraadschap is al veel gezegd. Het lijkt een beetje aan geheugenverlies te lijden; dat is vanavond al vaak aan de orde gesteld. Tot het moment waarop het geld kost, voert men campagne en moet men gaan stemmen, maar bij zoiets belangrijks staat Delft toch weer aan de lat. Het is niet de eerste keer dat het hoogheemraadschap een dergelijke actie uitvoert; we hebben ook de discussie over de kwijtschelding gehad. Ook toen werd zomaar een probleem bij de gemeente Delft neergelegd. Dit roept

een beetje de vraag op wat men daar eigenlijk allemaal aan het doen is. Maar goed, daar kunnen we hier helaas geen oplossing voor vinden. Het CDA wil ook de rol benadrukken van de provincie en van DSM, het bedrijf waar we allemaal zo trots op moeten zijn; dat is ook wel terecht. Wij zijn blij dat DSM 40 miljoen investeert in de bio-based campus, maar tegelijkertijd kunnen we heel nuchter vaststellen dat we nu dankzij DSM 18 miljoen euro aan dit feestje kwijt zijn. Dat is toch wel een smetje op dat bedrijf.

Tegelijkertijd hebben wij wel begrip voor de overeenkomst die er nu is. De wethouder heeft goed uitgelegd waarom het is zoals het is, maar het is wel ontzettend frustrerend. Dat heb ik eigenlijk nog niet van de wethouder gehoord. Hij heeft heel erg uitgelegd waarom dit een goede afspraak is, maar het zou fijn zijn als ook de wethouder kan uitstralen dat het ook ontzettend frustrerend is. Delft staat immers voor miljoenen aan de lat, terwijl Delft aan het begin helemaal niets te maken had met deze hele casus. Dat maakt het zo ontzettend irritant.

Wat kunnen we dan nog wel doen? Ik vraag de wethouder of de gemeente heeft overwogen om advies te vragen aan de Raad van State. Dat is iets anders dan een rechtszaak beginnen bij de Raad van State, want de Raad van State geeft ook advies over bestuurlijke verhoudingen. Het lijkt ons in dit geval fijn om te horen of we een goede afspraak hebben gemaakt. Daar kunnen andere gemeenten waar dit probleem misschien ook speelt, wellicht ook van leren.

Door deze gang van zaken lijkt het ons goed om ook te kijken naar andere gemeenschappelijke regelingen waarbij wellicht een zelfde probleem speelt: een andere partij of een andere overheid waarvan wij dachten dat wij daarmee veilig gemeenschappelijke afspraken hadden, heeft daar ineens geen zin meer in en stapt eruit, met alle gevolgen van dien. Dat kan een risico zijn. In dit geval gaat dat om miljoenen. Wij zouden graag de toezegging van de wethouder willen krijgen dat het college een soort quickscan doet van de GR's om in beeld te brengen wat er gebeurt als een andere partij ineens besluit om eruit te stappen; wat zijn dan de gevolgen en wat kunnen we daar nu nog aan doen? Dat voorkomt dat we een volgende keer misschien verrast zijn en dan moeten besluiten over het uittreden van een andere overheid, terwijl dat feitelijk al drie weken daarvoor is gebeurd. Op dat punt krijgen wij dus graag een toezegging van de wethouder.

De heer VAN BEURDEN (STIP): Voorzitter. Wij vinden het goed dat de wethouder na de commissievergadering gelijk werk heeft gemaakt van de toezegging om de bewoners actief te informeren. De brief van het college vormt hier een goede basis voor. Naast de bewoners heeft echter ook de raad behoefte aan informatie. Het blijft een project met risico's en we moeten dit als raad blijven monitoren. Blijft de wethouder ook daar aandacht voor houden?

Dit voorstel gaat over de GR en over de uittreding van het hoogheemraadschap. Het verbaast ons nog steeds dat het waterschap van mening is dat het niet over het grondwater gaat. Dat is al door andere fracties benoemd. De twee voorliggende keuzes zijn allebei niet positief te noemen. De eerste optie is dat we jarenlang een juridische strijd voeren met het hoogheemraadschap zonder enige garantie op succes. De tweede optie is instemmen met een bedrag dat lager ligt dan het bedrag dat het hoogheemraadschap zou gaan betalen. In beide gevallen verschuift het risico

naar de gemeente. Op basis van het voorstel kunnen we in 2028 opnieuw in overleg met het hoogheemraadschap, maar wat is de hardheid van de afspraken? Wat kunnen we nu verwachten van het hoogheemraadschap?

Net als het CDA vinden wij het belangrijk dat in de toekomst beter gekeken wordt naar gemeenschappelijke regelingen. In dit geval is wel gebleken dat de afspraken niet duidelijk van tevoren zijn vastgelegd. Zowel de provincie als het waterschap heeft de gemeente met dit probleem laten zitten. Dat is natuurlijk heel kwalijk. Wij vragen de wethouder of het college in de toekomst hiermee aan de slag gaat.

Mevrouw NORBRUIS (GroenLinks): Voorzitter. De wethouder heeft in een uitgebreide verhandeling in de commissievergadering helder uit de doeken gedaan wat de voorgeschiedenis is van het voorstel. Het was beter geweest als dat verhaal bij de toelichting van het raadsvoorstel had gestaan. Dat is een tip voor de toekomst. Na de provincie is ook het hoogheemraadschap uit deze GR getreden. De gemeente heeft er niet voor gekozen om in een zo goed als zeker heel lange rechtszaak te belanden met een onzekere uitkomst en heeft daarom lang onderhandeld. Het resultaat is die 7,6 miljoen euro; het zij zo.

Het waterschap voelt blijkbaar geen zorgplicht voor het water. Diverse fracties hebben hun verwondering daarover uitgesproken. GroenLinks vindt het ook heel bijzonder dat een waterschap zegt: gemeente, neem jij de verantwoordelijkheid voor het grondwater in Delft maar over. Kennelijk is dat zo. Met de uittreding van het hoogheemraadschap is het pompen van het grondwater een dossier van Delft geworden.

Wij zijn tevreden dat het college een brief heeft gestuurd met antwoorden op vragen van de bewonersbelangenverenigingen, maar beschouwen dat wel als een begin van het overleg tussen gemeente en bewonersbelangenverenigingen over dit onderwerp. GroenLinks vraagt het college om niet alleen de bewoners maar ook de gemeenteraad het komende jaar actief te informeren over dit dossier. De wethouder heeft een historische verhandeling gegeven over het dossier, maar wij zouden ook graag meer horen over de inhoud: wat gaat de wethouder nu doen, wat zijn de mogelijke gevolgen van de afbouw van de onttrekking van het grondwater vanaf 2017, wat zijn de risico's en hoe gaat de wethouder daarover communiceren?

GroenLinks zal het amendement van de SP-fractie niet steunen. Het probleem, namelijk dat het onttrekken van het grondwater moet worden afgebouwd, wordt daar niet mee opgelost. Steun aan het amendement betekent weglopen van je verantwoordelijkheid. Wij zijn blij dat het college zijn zorgplicht voor de burgers van Delft erkent en het probleem aanpakt.

De heer VREUGDENHIL (ChristenUnie): Is mevrouw Norbruis het met mij eens dat het goed is om van tevoren inzicht te hebben in de risico's voordat we hierover besluiten?

Mevrouw NORBRUIS (GroenLinks): Er is al een heleboel bekend. Het is een heel summier voorstel. Het voorstel gaat eigenlijk alleen om het opheffen van de gemeenschappelijke regeling. Dat is ook mijn bezwaar tegen het voorstel zoals dat is gepresenteerd: de hele voorgeschiedenis zit er niet bij. Er is een heleboel kennis bij

de gemeente; alleen staat die niet voor ons op papier. Die kennis wil ik het komende jaar absoluut hebben. Ik denk wel dat we nu hierop een klap moeten geven. We houden dat uittreden van het hoogheemraadschap niet tegen. Volgens mij heeft het college dat heel duidelijk uitgelegd. Laten we hier gewoon een klap op geven. De beslissing tot het reduceren van die grondwateronttrekking is al eerder genomen. Ik ben het ook niet eens met wat de SP zegt, dat we nu pas horen hoeveel geld het kost. Het heeft in 2014 al in een programmabegroting gestaan. Dat weten we dus al een poosje. Ik vind dat de raad op de hoogte moet worden gebracht van de wijze waarop het college dit gaat aanpakken, maar de wethouder heeft ook verteld dat er inzicht is in de risico's, dat er rapporten zijn en dat men weet waar men mee bezig is. Daar vertrouwen wij op dit moment op.

De heer VREUGDENHIL (ChristenUnie): Wij gaan weliswaar formeel besluiten of wij de GR gaan opheffen, maar de optie van juridisering staat nog steeds open. In het AB moet nog besloten worden om het allemaal formeel af te handelen. Die optie staat nog open. Dan is het goed om in die afweging over al dan niet juridiseren te betrekken wat de risico's zijn. Is mevrouw Norbruis het daarmee eens?

Mevrouw NORBRUIS (GroenLinks): Ik volg wat de heer Vreugdenhil zegt, maar ik heb de wethouder ook horen zeggen: we willen er nu een klap op geven, wij hebben het goed onderzocht, we weten wat we doen, 7,6 miljoen euro is een redelijk bedrag en dit is verantwoord. De wethouder van Financiën heeft dit bevestigd en dat is nu voor ons genoeg.

De heer VREUGDENHIL (ChristenUnie): Zou het niet goed zijn als wij als raad mede een oordeel zouden kunnen vellen over de risico's en zelf de hoogte van die risico's zouden kunnen meewegen?

Mevrouw NORBRUIS (GroenLinks): Nogmaals, de wethouder van Financiën heeft ook gezegd dat er 3 miljoen euro beschikbaar is en dat dat voldoende is. Daar gaan wij nu van uit.

De heer VAN KOPPEN (Fractie Van Koppen): Ik zou graag een stukje citeren uit Spoorzone Delft: feiten over grondwater: "Sinds 1917 pompt DSM grondwater op en gebruikt dat als koelwater. (...) Maar uit onderzoek blijkt dat plotseling stoppen met pompen kan leiden tot wateroverlast en forse schade aan funderingen, riolering en kelders. Daarom hebben de gemeente Delft, de provincie Zuid-Holland en het Hoogheemraadschap Delfland afspraken gemaakt met DSM. Minimaal tot 2014 wordt er op gelijke voet doorgepompt. Zo blijft het grondwater stabiel tijdens de bouw in de Spoorzone. Daarna nemen gemeente, provincie en hoogheemraadschap de pompen in eigen hand en kijken zij hoe zij het pompen op een verantwoorde manier geleidelijk kunnen afbouwen." Dat is een stukje uit Spoorzone Delft. Een paar jaar later zitten we met de ellende.

De VOORZITTER: Ik constateer dat mevrouw Norbruis verder is uitgesproken. Het woord is aan mevrouw Swart.

Mevrouw SWART (PvdA): Voorzitter. Mijn fractie betreurt de koers van het nieuwe college van het Hoogheemraadschap Delfland, waarvan wij overigens geen deel meer uitmaken. Vorig jaar is het besluit genomen over de kwijtschelding en nu is het

terugtrekken uit de GR aan de orde. Ik dank de wethouder voor het afschrift van de reactie op de brief, overigens met excuses voor de late reactie, met de uitgebreide informatie aan de belangverenigingen. Die gaat over het onderzoek dat zij hebben uitgevoerd, over de opening die er nu is om de discussie aan te gaan en over de bereidheid om extra peilbuizen bij te plaatsen. Verder is het netjes dat alle informatie online beschikbaar is en dat alle meetgegevens door de bewoners zelf te raadplegen zijn.

Ik sluit mij aan bij het advies van D66 over het afsluiten van een verzekering. De vraag is wel op welke wijze het college de raad wil blijven informeren. Verschillende fracties vragen om informatie en wij horen graag hoe het college ons bij het proces wil betrekken. We zijn namelijk nog niet begonnen met het afbouwen van het onttrekken. De heer Van Koppen sprak over "plotseling stoppen", maar het gaat om het afbouwen van de onttrekking. Die start in 2017 en loopt tot en met 2028. Daar zullen meerdere raden dus van op de hoogte blijven.

Mevrouw BÖCKER (VVD): Voorzitter. In de commissie heeft de VVD-fractie al zorgen geuit over de risico's die de gemeente loopt bij de afbouw van de grondwateronttrekking bij DSM. Mijn fractie heeft aandacht gevraagd voor de vraag van de bewoners die meer informatie willen. Als ik de wethouder goed heb gehoord, zal de afbouw van de grondwateronttrekking starten vanaf 2017. De wethouder heeft beloofd om de raad en de bewoners tijdig te betrekken en te informeren over de risico's en de aanpak van deze eerste stap. Dat kan volgens de wethouder niet op dit moment vanwege de overdracht van informatie uit de GR, die dus in opheffing is. De VVD gaat akkoord met die belofte en wacht de informatie af die in de loop van 2016 komt. Mijn fractie kan akkoord gaan met de opheffing van de GR. Er is wat ons betreft geen andere, zinvolle keuze.

De heer VREUGDENHIL (ChristenUnie): U hebt in de commissie nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de risicoanalyse. U zegt nu: ik vind het oké dat we straks die risicoanalyse krijgen. Is het voor u niet van wezenlijk belang om nu inzicht te krijgen in die risico's? Nu kunnen we nog besluiten tot juridisering, mochten die risico's enorm groot zijn.

Mevrouw BÖCKER (VVD): Mijnheer Vreugdenhil, ik zou heel graag nu al alle risico's kennen, maar ik heb van de wethouder gehoord dat dat nu niet mogelijk is, omdat die informatie bij de GR ligt en nog niet bij de gemeente. Wij krijgen die wel dit jaar. Wij zien geen heil in juridisering. De wethouder heeft daar voldoende over gezegd. Wij hebben een keuze tussen nu het bedrag van het hoogheemraadschap accepteren of een risico lopen op een lager of geen bedrag, met alle risico's van een juridische procedure. In die afweging vinden wij het beter om nu uit de GR te stappen, al verdient dat niet de schoonheidsprijs en al ben ik het met de heer Vreugdenhil eens dat we eerder de risico's in beeld hadden moeten hebben. Dit lijkt ons voor nu echter de beste keuze. Ik houd de wethouder graag aan zijn belofte dat hij ons dit jaar volledig informeert.

De heer VREUGDENHIL (ChristenUnie): U gaat akkoord met het wachten met die risicoanalyse. Er is op zich geen haast. U zegt: als we nu niet besluiten, lopen we het risico dat de uittreedvergoeding misschien lager uitvalt. Dat is echter speculatie. Nogmaals: er is op zich geen haast, want die onttrekking gaan we pas doen in 2017.

We kunnen nu nog de tijd nemen om de risico's op tafel te leggen en de wethouder daarom te vragen. Wellicht bent u bereid om daarin mee te gaan als wij daarover een motie indienen? Dan kunnen wij dat besluit op een goede manier nemen.

Mevrouw BÖCKER (VVD): Volgens mij verwacht u veel van de juridische procedure. Laten we de reactie van de wethouder afwachten en horen wat hij op dit punt toelicht. Ik ga nu verder met mijn laatste zin, namelijk dat wij akkoord kunnen gaan met de opheffing van de GR omdat wij geen andere zinvolle keuze kunnen maken op dit moment. Wij zijn immers nog de enige partij die in de GR zit.

Wethouder BRANDLIGT: Voorzitter. Er zijn vragen gesteld over de GR en over het besluit dat we daarover vanavond nemen. Ook zijn vragen gesteld over risico's, de vermindering van de onttrekking en mogelijke schades. Laat ik beginnen met het juridiseren en het risico. De heer Vreugdenhil gaat uit van verkeerde veronderstellingen, namelijk dat we met juridiseren iets kunnen doen aan het risico of dat we iets kunnen doen wat verhindert dat het hoogheemraadschap uittreedt. Beide is niet het geval.

De VOORZITTER: Ik vind het nog een beetje vroeg in de termijn om te interrumperen.

De heer VREUGDENHIL (ChristenUnie): Ik heb zeker niet gezegd dat wij het risico kunnen verkleinen. Ik heb een paar voordelen genoemd van juridisering in het geval we daartoe besluiten. Een daarvan is dat je dan samen met het hoogheemraadschap de verantwoordelijkheid draagt. De wethouder heeft gezegd dat we de uitkomst van de procedure niet kennen, maar dat we in elk geval zeker weten dat er een gedeelde verantwoordelijkheid is en dat de rechter dus ergens in het midden zal uitkomen. Dat zou een winstpunt kunnen zijn, zeker als de risico's heel hoog zijn.

De VOORZITTER: Ik ga nu toch iets aan de orde van het debat doen. Het gaat in hoge mate om juridische zaken. Daar heb ik een beetje verstand van. Daar kun je heel veel en verschillend over denken. Ik stel voor dat de wethouder eerst, op basis van de juridische analyse, het hele verhaal vertelt. Daarna kun je denken: ik ben het er niet mee eens of ik heb er nog een vraag over. Het verhaal moet nu echter wel even helemaal en precies worden uitgelegd. Geef de wethouder even de kans om dat te doen. Even geen interrupties.

Wethouder BRANDLIGT: Dank u voorzitter. Ik begon inderdaad met te zeggen wat het juridiseren al dan niet kan doen. De heer Vreugdenhil gaat ervan uit dat als we gaan juridiseren, we met het hoogheemraadschap in overleg kunnen gaan over de wijze waarop we de risico's kunnen verdelen of hoe de rechter daarover misschien oordeelt. De situatie op dit moment is dat het hoogheemraadschap niet meer in de GR zit. Of wij de GR nu wel of niet opheffen, verandert daar niets aan. Wij blijven de enige deelnemer in de GR en ook als we de GR niet opheffen, liggen de risico's nog steeds bij ons. Een juridisch proces gaat maar over één ding, namelijk het vaststellen van de hoogte van de schadevergoeding die betaald moet worden. Dat verandert helemaal niets aan wie het risico draagt. Als we nu niet hierover besluiten, verliest de gemeente Delft de 7,6 miljoen euro die we nu krijgen van het hoogheemraadschap zonder dat wij daar iets voor terugkrijgen. We lopen dan niet minder risico of een

ander risico; we lopen dan exact hetzelfde risico, wat dat dan ook is. Ik ga daar zo dadelijk meer over zeggen. Een proces verandert daar niets aan.

De heer Vreugdenhil heeft ook iets gezegd over zorgplicht; dat hebben meerdere fracties gedaan. Ook de fractie van de SP heeft daarvoor een bijzondere vorm geïntroduceerd. Wij hebben een zorgplicht voor onze inwoners. Dat is zo en dat blijft zo. Dat staat inderdaad ook in de Waterwet. Een zorgplicht leidt niet automatisch tot het gevolg dat als er ergens schade is, de gemeente daarvoor opdraait. Een zorgplicht kan tot schade leiden als wij niet kunnen aantonen dat wij voldaan hebben aan die zorgplicht. Ik bedoel daarmee dat als we inderdaad het onttrekken van het grondwater gaan terugbrengen - dat is een vergunningsplichtige activiteit waarvoor de provincie vergunning moet verlenen - wij moeten aantonen of wij verantwoord kunnen afbouwen. We moeten dus te allen tijde bij de provincie hard kunnen maken dat wij denken dat het verantwoord is om die vermindering te doen. We moeten ook laten zien hoe wij dat volgen. Als wij daarmee aan onze zorgplicht voldaan hebben en er desondanks schade ontstaat, is de gemeente daar niet automatisch verantwoordelijk voor. De gemeente zou daarvoor wel verantwoordelijk zijn als ze niet kan aantonen op welke manieren ze geprobeerd heeft om die schade te minimaliseren.

Ik kom nu gelijk op het voorstel van de SP. Die zegt in feite: we laten de boel de boel, we zetten de pompen uit, we zien wel wat er gebeurt en we vechten vervolgens over de rug van de bewoners uit waar de verantwoordelijkheid ligt. Dat is een invulling van de zorgplicht die het college niet voor zijn verantwoording kan nemen.

Het hoogheemraadschap blijft in onze opdracht het pompen verzorgen. Pompen doet het hoogheemraadschap immers heel veel. Het heeft daar verstand van; dat gaan wij dus niet overnemen. Daar zit ook niet echt het risico in. Het risico zit uiteraard in de gevolgen.

Er is ook nog iets gezegd over de hoogte van het bedrag, hoe we daarop gekomen zijn en of dat voldoende is. Het klopt dat er bij de stukken geen onderbouwing of nadere analyse van het risico zat, niet omdat die er niet is, maar omdat het besluit daar nu niet over gaat. Ik kan daar wel alvast iets over vertellen. Deltares heeft een onderzoek gedaan naar de mogelijke schade. Daarbij is uitgegaan van het ergste scenario, namelijk het geval waarin we in één keer stoppen met pompen. Wat zou dan de schade kunnen zijn? Daar komt een brede bandbreedte uit. De ondergrens van die bandbreedte is ongeveer 3 miljoen euro. De bovengrens is veel hoger en komt uit op ongeveer 37 miljoen euro. De verwachtingswaarde, dus de verwachting van de schade, ligt op ongeveer 7,5 miljoen euro. Dat is in het geval we van de ene op de andere dag stoppen met pompen. Als we iets niet gaan doen, is dat het wel. We gaan dat juist in kleine stapjes in ongeveer twaalf jaar tijd doen.

Zoals ik al zei: dat gaan wij uitgebreid monitoren. Dat monitoren doen we niet alleen omdat we dat verplicht zijn voor de vergunning van de provincie om te mogen verminderen. We doen daar meer aan. We hebben meer peilbuizen geplaatst dan de provincie van ons vraagt. Op die manier houden we inderdaad de grondwaterstand in de gaten. We doen echter nog aan een heel andere vorm van monitoring die bovenop de eis van de provincie komt. Daarover stond iets te lezen in de brief aan de bewoners. Elke elf dagen komt er een satelliet over Delft en die maakt foto's van

de hele stad. Door de verschillen tussen die foto's te bekijken, kunnen we van alle panden in de binnenstad tot op de millimeter nauwkeurig volgen op welke manier ze bewegen. Op die manier kunnen we in de gaten houden of er ergens schade gaat ontstaan. Op het moment dat er ergens onherstelbare of onoverkomelijke schade ontstaat, grijpen wij in. Dan gaan wij daar iets aan doen of zullen wij het stoppen met pompen niet verder kunnen terugbrengen.

Dit is heel in het kort de wijze waarop wij de monitoring gaan doen. Al eerder is gezegd dat de raad daarvan nog niet op de hoogte was. De bewoners hebben wel deze rapporten gekregen en hebben deze informatie gedeeltelijk al wel. Deze informatie kunnen we nu ook actief gaan delen. Wat ik in de commissie heb gezegd, herhaal ik hier. Wij zullen bekijken hoe we de raad het beste kunnen informeren over hoe dat verminderen precies gaat, hoe de monitoring verloopt, hoe de vergunningverlening door de provincie verloopt en hoe de provincie daarop toezicht houdt. Ik zal dat doen met de raad, de bewoners en de bewonerscommissies.

Er is verder gesproken over verzekering. We hebben inderdaad ook bedacht: kunnen we het niet gewoon verzekeren? Verzekeraars bleken daar niet zo happig op te zijn en kwamen met premies aan die in dezelfde orde van grootte liepen als het bedrag dat we nu krijgen. Het heeft dus niet veel zin om te doen. De verzekering die er al was, had zoveel voorwaarden dat de kans dat je daarvan gebruik kon maken, ook niet heel groot was.

Er is gesproken over frustratie en er is gevraagd of ik die deel. Ja, die deel ik. Het gekke is dat wij in het proces vanaf vergunningverlening en onttrekking helemaal geen rol hebben gespeeld, maar uiteindelijk wel de brokken mogen opruimen. Kennelijk is dat mogelijk in Nederland. Ik deel dus de frustratie. Desondanks moeten we handelen naar de situatie zoals die er nu is.

Over juridiseren heb ik inderdaad nog iets gezegd in de commissie. Dat ging over een traject dat we toen juist wél zijn aangegaan. Dat betrof inderdaad het recreatieschap Midden-Delfland, ook een GR. Dat had ook te maken met een uittredingssituatie. Dat ging over het Rijk. Wij dachten dat we een heel sterke zaak hadden. Niet alleen wij dachten dat; de Zuidas van Amsterdam heeft flink verdiend aan dat advies. We konden bijna niet verliezen, maar het einde van het liedje was dat we toch met heel weinig naar huis zijn gegaan. De lering daarvan hebben we meegenomen in dit proces om te bekijken of het zinvol is om dit te doen.

De motie-Van Koppen gaat over het economisch gebruiken van het grondwater; ik vat de motie maar even samen. Wij bekijken voortdurend of er mogelijkheden zijn om het grondwater te hergebruiken dan wel te verkopen aan iemand die er nog iets mee kan doen. Tot nu toe blijken alle opties meer te kosten dan op te leveren. Dat heeft tot nu toe dus niets opgeleverd. We blijven echter voortdurend kijken naar mogelijkheden. Ook de TU en Deltares kijken voortdurend mee of er toevallig iets mogelijk is met het grondwater.

Er is gevraagd naar 2028 en hoe hard de afspraak is om daarna in overleg te gaan. Wellicht hoeven we na 2028 helemaal niet in overleg te gaan, want in het ideale geval is de grondwateronttrekking dan geheel afgebouwd, is er verder geen probleem meer en is de zaak afgedaan. Er zijn twee redenen die er na 2028 kunnen

zijn om wel in gesprek te gaan. De eerste is dat de wet wellicht gewijzigd is en dat de onduidelijkheid die nu met opzet in de Waterwet zit over de verdeling van de verantwoordelijkheid over grondwater, dan duidelijk is geworden. Als dan deze overeenkomst na 2028 eindigt, moet de overheid die dan verantwoordelijk is geworden, die verantwoordelijkheid nemen. Dat is uitlaatklep één. Uitlaatklep twee is dat we niet naar nul kunnen met afbouwen. In dat geval houden we tot in de eeuwigheid kosten aan het oppompen van grondwater, tenzij we het eventueel nog economisch kunnen verkopen. In dat geval, zegt deze overeenkomst, gaan we met het hoogheemraadschap in overleg om tot een nieuwe verdeling van de kosten te komen. Dat zou een bindend adviesprocedure kunnen zijn.

De start van het afbouwen van de onttrekking prognosticeren we nu rond 2017, maar zit feitelijk vast aan het moment waarop de tunnel en de parkeergarage waterdicht zijn geworden. De reden waarom we niet direct zijn begonnen met afbouwen toen de GR werd gestart - een van de doelen van de GR was het afbouwen van de onttrekking - was gelegen in de bouw van de tunnel en de garage. Als die waterdicht zijn, wat naar verwachting eind dit jaar of begin volgend jaar het geval zal zijn - ik ken de planning niet heel precies - kunnen we beginnen met het verminderen van de onttrekking. Voor de eerste stap daarin heeft de provincie inmiddels een vergunning verleend.

Er is gevraagd naar de scan van de GR en of er niet ineens een tweede grondwaterdossier kan opduiken; ik vat het maar even kort samen. Die scan van de GR zullen we inderdaad doen. We zullen de raad melden welke soortgelijke risico's eventueel in andere GR's kunnen zitten. Volgens mij heb ik hiermee alle vragen beantwoord.

De VOORZITTER: Ik geef graag gelegenheid voor een tweede termijn voor deze avond. Mijnheer Vreugdenhil was het eerste. Hem wil ik dus graag het woord geven. Daarna komen alle anderen aan het woord, voor verhelderende vragen.

De heer VREUGDENHIL (ChristenUnie): Voorzitter. In eerste termijn, neem ik aan? Ik had nog een puntje openstaan uit de termijn van de wethouder. Hij zegt dat juridiseren helemaal niets gaat doen aan de risicoverdeling, omdat er nu een voorstel ligt voor het opheffen van de GR. Er liggen echter ook overeenkomsten voor. Die zijn nog niet getekend. Als ik hier nu niets over juridisering kan zeggen, wat is dan nog de invloed van de gemeenteraad? Dit is toch het moment om daarover iets kenbaar te maken? Nu kan er nog iets.

Wethouder BRANDLIGT: Nee, dat klopt niet. Wij kunnen niet besluiten wat een ander overheidsorgaan moet doen. Het is ook niet afhankelijk of de GR of het algemeen bestuur in de GR uiteindelijk een uittreding van een van zijn leden goedkeurt. Op die manier zou een AB dat altijd kunnen tegenhouden. Het is natuurlijk niet normaal dat een GR maar twee leden heeft. Normaal zijn er meer. Er zou dan nooit een uittreding kunnen plaatsvinden als de meerderheid van de GR vindt dat er niet mag worden uitgetreden. Dat is dus ook niet zo; een lid van een GR kan altijd besluiten om uit te treden. Daar gaat een opzegtermijn aan vooraf en daar moet een heel kalenderjaar in zitten. Het eerstvolgende hele kalenderjaar is 2017 en op 1 januari 2018 zou dan de truc van de heer Bongers wellicht worden uitgevoerd. Iemand kan evenwel gewoon beslissen om uit te treden; na de opzegtermijn is hij dan ook uitgetreden, of

de GR het daar nu mee eens is of niet. Het dispuut gaat vervolgens over de schadevergoeding die betaald moet worden. Dat kan natuurlijk wel leiden tot een juridisch traject. Het feit dat iemand wil uitreden, is echter niet tegen te houden.

De VOORZITTER: Mijnheer Vreugdenhil, had u nog meer punten te maken? Niet? Dan ga ik voorlopig even naar de volgende in het rijtje. Het woord is aan de heer Bongers.

De heer BONGERS (SP): Voorzitter. Ik geef kort een aantal reacties op wat de wethouder en anderen zeggen over bijvoorbeeld de zorgplicht. Wij hebben gezegd dat de gemeente Delft geen zorgplicht heeft om de consequenties van het handelen van DSM op te lossen. De gemeente Delft heeft evenmin zorgplicht voor het houden van droge voeten. Daar hebben we het hoogheemraadschap voor, in heel Nederland, en die heft daar ook belastingen over. De gemeente Delft heeft natuurlijk wel de zorgplicht voor het hebben van bijvoorbeeld een goed rioolstelsel. Dat is waarop in de Waterwet wordt gedoeld. Daar zorgen wij ook voor. Dat is hier echter niet aan de orde.

Tegen onze eigen inwoners zeg ik dat het volgende zich kan voordoen: het loopt uit de hand, het gaat niet goed, er is schade. Ik kan garanderen dat de gemeente Delft, die ook allemaal bezittingen heeft in de stad - straten, riolen, gebouwen - dan ook schade zal hebben. Ik zou dan ook zeggen: snel met alle inwoners en ondernemers van deze stad met een gehaaid advocaat, kennelijk niet een van de Zuidas, naar de burgerrechter stappen om je schadeclaims op tafel te leggen en gehonoreerd te krijgen. Dat is de assertieve houding die wij wensen. Dat is anders dan wat dit college en vorige colleges meestal hebben gedaan met het juridiseren, want dat duurt altijd te lang en de kans is aanwezig dat je verliest. Nee, vecht nu gewoon eens voor je zaak. Dat deed de heer Stoelinga ook voor zijn zaak en hij won uiteindelijk, van ons.

Ten slotte zeg ik: kijk toch gewoon eens goed en denk na over dat Onderzoek Grote Projecten. Dit wordt een volgend project dat veel geld kost en waaraan een hele reeks risico's verbonden is die naar ons toe komen en waarvan we niet weten hoe groot ze zijn. Het college weet hoe dat kan aflopen. Als het over een tijdje misgaat, huilt het college krokodillentranen, doet het weer een onderzoek, concludeert het dat het nu eenmaal allemaal gegaan is zoals het ging en moeten we weer een enorm bedrag bijlappen.

Wethouder BRANDLIGT: Ik maak even kort twee punten, want anders wordt het een herhaling van zetten. U stelt dat wij geen zorgplicht hebben, maar die stelling wordt verder niet onderbouwd. Ik stel dat wij die zorgplicht wel degelijk hebben. Die is er niet alleen op basis van de Waterwet en wat er eerder gezegd is; we hebben ook een algemene zorgplicht voor onze inwoners. Ten tweede wordt er steeds gesproken over "droge voeten" en wordt er gezegd dat wij daar niet over gaan. Ik zeg daar twee dingen over. De gemeente is wel degelijk verantwoordelijk voor het grondwaterpeil in het openbaar gebied. Dat staat vast. Dat staat gewoon in die wet. "Droge voeten" gaat niet over het grondwater maar over water dat op de straat ligt, als het te veel geregend heeft en als de grachten overstromen. Daar gaat het drogevoetenverhaal over. "Droge voeten" gaat niet in de eerste plaats over de grondwaterstand. Dat is even mijn reactie op de woorden van de heer Bongers.

De heer HALSEMA (D66): Voorzitter. De wethouder houdt een helder verhaal. In een ideale wereld met perfecte rechtszaken die altijd in het voordeel van Delft uitvallen, zou het allemaal mooi zijn, maar in de echte wereld is een reële afweging gemaakt. Wij gaan akkoord met het opheffen van de GR.

De heer DE WIT (Onafhankelijk Delft): Voorzitter. Het kost geloof ik 18 miljoen euro en het hoogheemraadschap betaalt maar 7,6 miljoen euro. Ik zag laatst in het AD een interview staan met Michiel van Haersma Buma. Hij riep de mensen ertoe op om niet te stemmen in het referendum over Oekraïne. Ik denk dan: wat is dit nou? Dit is een zogenaamd gekozen iemand in een gekozen hoogheemraadschap die mensen ertoe oproept om niet te gaan stemmen. Dat is onbegrijpelijk. Dan ben je geen democraat. Dat blijkt ook wel uit zijn voorstel om bijna 8 miljoen euro te betalen. Een failliete stad als Delft laat daarmee de bewoners opdraaien voor droge voeten. Het hoogheemraadschap, een schatrijke organisatie die het kantoor laat verbouwen voor 18 miljoen euro, terwijl het sowieso al heel mooi was, pakt de Delftenaren die toch al gepakt worden - ze wonen immers in de duurste gemeente van Nederland - terug. Om in zijn taal te blijven: wij vinden dit abject en infaam. Ik kan mij voorstellen dat de heren Van Woudenberg en Stienstra zich vanavond doodschamen dat zij iets met die organisatie te maken hebben.

Ik heb van de heer Verkerk gehoord dat de gemalen in de grafkelders staan. Ik heb van de heer Brandligt gehoord dat hij via satellieten de monumenten monitort en eigenlijk de hele stad. Dat vind ik dan wel weer mooi. Wij zijn tegen gemeenschappelijke regelingen en wij stemmen volgens onze principes. Wij zijn tegen GR'en en elke GR die wordt opgeheven, zullen wij met applaus toejuichen.

De heer MEULEMAN (Stadsbelangen): Voorzitter. Ik heb nog een paar opmerkingen naar aanleiding van de termijn van de wethouder. Hij heeft het over juridisering en de hoogte van de schadevergoeding. Ik heb het echter over de verantwoordelijkheid: wie is waarvoor verantwoordelijk als zich risico's voordoen? Dat is iets anders dan de hoogte van een schadevergoeding. Ik vraag mij dus af waarom de wethouder niet die juridische weg volgt, ook omdat de Waterwet daarover niet eenduidig is.

Verder heeft de wethouder nog geen antwoord gegeven op mijn vraag hoe het nu zit als er in de omgeving overlast ontstaat. Is Delft daar dan ook verantwoordelijk voor?

Ik heb ten slotte nog één vraag. Ik neem aan dat mevrouw Swart het goed vindt dat ik die vraag stel. De wethouder geeft aan dat hij wel degelijk informatie heeft over risico's maar dat hij die informatie nog niet naar de raad heeft gestuurd. Waarom heeft hij dat nog niet gedaan, bij het voorstel?

Wethouder BRANDLIGT: Voorzitter. Allereerst over de omgeving van Delft: Delft is verantwoordelijk voor wat er binnen haar gemeentegrenzen gebeurt.

De heer VREUGDENHIL (ChristenUnie): Voorzitter, kunt u mij nog een tweede termijn geven? Die heb ik nog niet gekregen.

De VOORZITTER: Ja, u moest als eerste beginnen en had daarna nog veel om over na te denken. U krijgt straks, op het einde, nog het woord. Dat lijkt mij goed. De wethouder vervolgt zijn betoog.

Wethouder BRANDLIGT: Het ging over de omgeving van Delft. Delft is alleen verantwoordelijk voor de burgers in de eigen gemeente. De andere gemeenten zijn verantwoordelijk voor wat daar gebeurt. Delft is niet verantwoordelijk voor wat er in andere gemeenten gebeurt. Die zullen het zelf moeten oppakken.

Een proces om duidelijkheid te krijgen over de Waterwet, is mogelijk. Dat gaat dan echter wel verschrikkelijk lang duren. De vraag is ook of een rechter zich daarover gaat uitspreken. De Waterwet is met opzet vaag gehouden op dit punt. Het is zeer de vraag of een rechter zich geroepen voelt om daarover een uitspraak te doen. Een rechter zou eventueel wel een uitspraak kunnen doen over de schadevergoeding die betaald moet worden, maar zal zich waarschijnlijk niet wagen aan een uitspraak ter verduidelijking van de Waterwet. De Raad van State zou dat kunnen doen. Daar zou een proces aanhangig gemaakt kunnen worden. Een adviesvraag aan de Raad van State kan alleen door de regering worden gedaan, niet door een gemeente.

De heer VAN KOPPEN (Fractie Van Koppen): Voorzitter. Ik neem aan dat de wethouder de motie onderschrijft. Hij zei immers: we doen al regelmatig iets in die richting. Of moet ik misschien de opdracht aan het college iets veranderen in "te blijven onderzoeken"?

Naar aanleiding van de vraag of het water hergebruikt kan worden of naar de duinen wordt afgevoerd, zei de wethouder dat dat regelmatig gebeurt. Ik heb daarover geen stukken gezien. Misschien kan hij nog even aangeven waar ik dat kan vinden.

Verder denk ik dat ik het voorstel zoals het er ligt - dat gaat niet over het hergebruik van het water - kan ondersteunen. Het amendement van de SP steun ik dus niet.

Wethouder BRANDLIGT: Dat klopt. Uw motie is in die zin overbodig. Wij zullen alles proberen om ergens geld te verdienen aan het grondwater; maakt u zich daar geen zorgen over. Wij kijken daar niet als enige naar; ieder ander die we daarnaar vragen, doet dat ook. Dat doen we; daar is deze motie niet voor nodig. Het amendement van de SP wordt door ons inderdaad ontraden. Dat zeg ik hierbij ook nog even formeel.

De heer VAN DIS (CDA): Voorzitter. Ik dank de wethouder voor zijn toezegging dat ook de andere GR'en nog even onder de loep worden gelegd voor dit specifieke punt. Ik heb iets van frustratie geproefd. Nou ja, daar kunnen wij ook wel mee leven. Het zit niet echt in de persoonlijkheid van de wethouder om dat aan de buitenkant te laten zien, maar van binnen kookt hij. Dat is duidelijk.

Ik heb nog wel één onbeantwoorde vraag. Dat gaat over de mogelijkheid om bij de Raad van State een advies aan te vragen.

Wethouder BRANDLIGT: U hebt net mijn antwoord gemist. Ik heb net verteld dat de regering die mogelijkheid wel heeft, maar de gemeente niet.

De heer VAN BEURDEN (STIP): Voorzitter. Het is duidelijk wat de voor- en nadelen zijn. STIP kiest voor zekerheid nu in plaats van voor onzekerheid. Wij stemmen dan ook in met het voorstel. Ook wij zien graag de analyse van de gemeenschappelijke regelingen tegemoet.

Mevrouw NORBRUIS (GroenLinks): Voorzitter. Na de toezegging van de wethouder dat hij de raad en de bewoners actief zal informeren over dit dossier, zullen wij het voorstel steunen.

Mevrouw SWART (PvdA): Voorzitter. Ook mijn fractie zal het voorstel steunen.

De heer VREUGDENHIL (ChristenUnie): Voorzitter. Wij hebben een aantal vragen gesteld in de eerste termijn. Er zijn goede redenen om te juridiseren. De wethouder is niet op alles ingegaan. Het gaat de wethouder er bovendien om dat juridiseren alleen zou gaan over die 7,6 miljoen euro. Dat gaat er bij onze fractie heel moeilijk in. Wij vinden het jammer dat daarover geen duidelijkheid is gekomen in dit debat. Als er vanavond ingestemd wordt met het voorstel, wordt die 7,6 miljoen euro in stapjes uitbetaald. Dan worden die documenten ondertekend, liggen de risico's bij de gemeente Delft en gaat alles over tot de orde van de dag. Dat maakt dit het moment om te juridiseren. Blijkbaar hebben we daar geen invloed meer op. Wij hebben dan onvoldoende vertrouwen om in te stemmen met dit voorstel.

De VOORZITTER: De wethouder heeft geen behoefte om nog het woord te voeren.

De heer VAN DIS (CDA): Voorzitter. Ik heb nog een puntje van orde. Ik heb al eens eerder gedacht dat ik een toezegging had gekregen maar omdat u dat niet had geconcludeerd, werd dat niet opgeschreven. Nu doet u het weer niet en daarom verzoek ik u om de conclusie te trekken dat een toezegging is gedaan, hoewel de wethouder vrij duidelijk was.

De VOORZITTER: Wethouder, kunt u uw toezegging herhalen?

Wethouder BRANDLIGT: Het gaat er kennelijk om dat u het concludeert, want ik heb het al gezegd.

De VOORZITTER: Mijnheer Van Dis, is het goed zo?

In stemming komt amendement A van de SP.

Het amendement wordt bij handopsteken verworpen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de SP voor het amendement hebben gestemd.

In stemming komt motie M1 van de Fractie Van Koppen.

De VOORZITTER: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen.

De heer BONGERS (SP): Voorzitter. Wat in de motie staat, klinkt sympathiek. Wij betwijfelen echter of het financieel mogelijk is en meer oplevert. We hebben hier te veel twijfels bij om voor de motie te stemmen.

De heer VAN KOPPEN (Fractie Van Koppen): Voorzitter. Ik had graag van de wethouder de toezegging gekregen dat hij mij een aantal stukken doet toekomen waaruit duidelijk blijkt dat in het verleden dat onderzoek gedaan is. Als hij dat toezegt, kan ik de motie intrekken.

De VOORZITTER: Het spijt mij echt. We zitten nu in de fase van de stemverklaringen. U wilt nog allerlei stukken hebben en die op een andere manier aan de orde stellen. Wij zijn nu echter bezig met de stemverklaringen.

De heer HALSEMA (D66): Voorzitter. Omdat de motie overbodig is, zullen we haar niet steunen. We hopen wel dat de wethouder op korte termijn een goede commerciële toepassing vindt en anders op langere termijn.

De motie wordt bij handopsteken verworpen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de Fractie Van Koppen voor de motie heeft gestemd.

In stemming komt het voorstel.

Het voorstel wordt bij handopsteken aangenomen.

De VOORZITTER: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, Stadsbelangen en de ChristenUnie tegen het voorstel hebben gestemd en dat de heren Stienstra en Van Woudenberg zich van stemming hebben onthouden.

XX. De vergadering wordt om 21.28 uur gesloten.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van

, voorzitter.

, griffier.